

[Martin Sørensen (Peterslund).]

Henseende m. v. ved Rensningsanlæg's Gennemførelse, der skal tagés i Betragtning.

Ved nogle Rensningsanlæg vil Fordelene væsentlig være af økonomisk Karakter, ved andre af overvejende sanitær Art og ved andre igen af blandet Karakter. Hvor Fordelene er af økonomisk Art og i Forvejen kan beregnes til Brug ved Paaligning af Bidrag til Anlæg og Vedligeholdelse, er Forslaget naturligvis paa den rigtige Side. Derimod er det tvivlsomt, hvorvidt Forslagets Bestemmelser lader sig administrere, hvor det drejer sig om, at der indvindes sanitære Fordele, der ikke bundfælder sig i økonomisk Fordel for den paagældende Ejendom. Hvorvidt der opnaas saa stor en sanitær Fordel, at den kan bære et Bidrag af betragtelig Størrelse, er en Skønssag, der maa afgøres af Vandløbsudvalget. Størrelsen af Bidraget afgøres derimod af Afvandingskommissionen.

Udvalgets Afgørelse er endelig og kan gennemføres uanset Omfanget af Tilslutningen fra Lodsejerne. Det kan vel næppe være anderledes. Det er jo ogsaa saaledes i Landvindingsloven, at et Mindretal ikke kan modsætte sig, at der gennemføres Landvindingsforetagender, som maa anses for at være rentable. I de fleste Sager vil der sandsynligvis være saa stor Fordel forbundet med Gennemførelsen, at der ikke opstaar Tvivl om Forsvarligheden af Projektet eller om Rimeligheden af Fordelingen mellem By-samfund, Institutioner og private.

Jeg forudser dog, at der kan komme mange Tilfælde, hvor det er meget tvivlsomt, hvorvidt Fordelene baade økonomisk og sanitært er store nok til at opveje de Udgifter, Arbejdet medfører. Det er jo slet ikke let at skønne over sanitære Forbedringers Værdi, fordi de ikke kan maales i Penge, men der vil paa Forhaand hos Udvalget, ligesom hos os, der er med til at gennemføre Forslaget, være en vis Sympati for at gennemføre selv kostbare Rensningsanlæg, der betyder ikke uvæsentlige Byrder for de Borgere og Lodsejere, som skal udrede Udgifterne.

Der er som sagt ingen Appellinstans. Bestemmelsen i § 6 om, at Vandløbsudvalget kan bestemme, at de Beføjelser, der er til-lagt Afvandingskommissionen, skal udøves af Landvæsenkommissionen med Ret til Appel til en Overlandvæsenkommission, byder dog den Fordel, at Lodsejere, som ikke mener at have Fordel af Planen, der søges gennemført, kan faa Tid til at forme og fore-lægge deres Synspunkter for Landvæsenkommissionen og senere, hvis der appelleres, for Overlandvæsenkommissionen. Bestem-

melsen har imidlertid en Svaghed, idet det ikke er Lodsejerne, men Udvalget, der bestemmer, hvorvidt den Forretningsgang skal anvendes, og Lodsejeren ikke kan have Kendskab til sit Bidrags Størrelse, fordi Afvandingskommissionen, der skal bestemme Bidraget, ikke kommer i Funktion. Hvis Lodsejerne kendte Bidragets Størrelse, saa afstod de maaske fra alle Indvendinger.

Der kan ogsaa forekomme mange Tilfælde, hvor et Vandløb kun har Beboelse paa den ene Side, medens den anden Bred ejes af fjerntboende Lodsejere, der ikke har hverken økonomiske eller sanitære Fordele af Arbejdet og derfor ikke med Rimelighed kan paalignes noget synderligt stort Bidrag før senere, naar Bredden af Vandløbet er blevet bebygget. Derfor vilde det være naturligt, at disse Lodsejere blev saa godt som fritaget for Bidrag, men at der i Afvandingskommissionens Kehdelse gaves Hjemmel for, at der senere, naar Bygningerne blev opført, kunde paalignes dem Bidrag.

Forslagets Betydning vil naturligvis afhænge af det Arbejde, som de Vandløbsudvalg, der bliver nedsat, formaar at udføre. Disse Udvalg er jo store, idet alle Interesser og al Indsigt er repræsenteret i dem, og det er et helt nyt Omraade i dansk Lovgivning, de faar at virke med. Men det er et meget betydningsfuldt Omraade til Gavn for Folkesundheden og for Ferskvandsfiskeriet i vore Vandløb og Søer.

Med disse Bemærkninger vil jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Landsting.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg takker for den velvillige Modtagelse, de forskellige ærede Ordførere har givet Forslaget. Ministeriet vil gennemføre en saa forstaaende Fortolkning af Lovforslagets enkelte Bestemmelser, f. Eks. i § 1, som det overhovedet er muligt, fordi vi fra alle Sider er enige om, at det gælder om at faa saa meget ud af Loven som muligt af Hensyn til de forskellige vigtige Formaal, der ønskes opnaaet.

Der har været fremsat Udtalelser om Betænkeligheder hos Lodsejerne ved at deltage i saadanne Foranstaltninger, idet de, naar de er gaaet ind i Arbejdet, ogsaa maa betale, uanset om de bliver tilfredse. Naar der staar i § 2, at de Bidrag, som de enkelte Lodsejere skal betale, i intet Tilfælde maa overstige Værdien af de Fordele, der opnaas ved Arbejdets Udførelse, er det imidlertid klart, at Sagen ikke kan gennem-